

Korte mededeling

Een website voor bijen en bijenbeheer

Bijenbeheer is een nieuw woord en heeft betrekking op natuurbeheer voor wilde bijen. Sinds mensenheugenis hebben wilde bijen nog nooit zoveel aandacht gekregen dan de afgelopen paar jaar. Het gaat niet zo heel geweldig met de bijen, dus willen we ze helpen. Daarom rijzen in Nederland en omliggende landen bijenhôtels als paddenstoelen uit de grond. In het stedelijk gebied gaat het echter goed met de wilde bijen; de vraag is alleen hoelang nog. Het gevaar bestaat dat bezuinigingen op het openbaar groen het niveau van de wilde bijen in de stad weer zal terugbrengen naar dat van de jaren 1980. Buiten het stedelijk gebied is het veel zorgwekkender: de klepelmaaier komt steeds vaker in beeld en het materieel waarmee gewerkt wordt, past vaak niet bij de draagkracht van de bodem. Er gebeuren echter ook positieve dingen. Zo worden zowel binnen als buiten de stad allerlei soorten zaadmengsels voor bijen uitgestrooid. Daardoor zijn overal in het land bloeiende akkerranden en stadsbermen te bewonderen. Deze bloemrijke elementen zijn goed voor honingbijen, *Apis mellifera* Linnaeus, maar heel vaak komen wilde bijen er niet voor. Met goede bedoelingen alleen worden wilde bijen niet geholpen.

Het voorkomen van wilde bijen in het landschap is het resultaat van een ecologisch proces dat moet leiden naar twee componenten die allebei op hetzelfde moment binnen de actieradius van wilde bijen aanwezig moeten zijn: nestgelegenheid en stuifmeel- en nectarproducerende planten. Heel vaak komen er massaal bloemen voor (bijv. in akkerranden) zonder dat er nestgelegenheid aanwezig is. Het omgekeerde is ook vaak het geval, bijvoorbeeld in bossen en op dijktaluds. Alleen een goed landschapsbeheer waarbij rekening wordt gehouden

1. De kruiskruidbij, *Andrena denticulata* (Kirby), is nog geen echte stadse bij, maar rukt wel met rasse schreden op en is al in stadstuinen te vinden. Foto: Arie Koster
1. *Andrena denticulata* (Kirby) is not yet an urban species. However, it is spreading its range in The Netherlands and can already be found in city gardens.

met beide levensvoorwaarden, kan de bijenfauna sterk verbeteren, maar daar is draagvlak voor nodig.

De vraag hierbij is, om welke wilde bijen gaat het, welke bijen komen er in de eigen woon- en leefomgeving voor, en wat moet er gebeuren om hier deze insecten te bevorderen of duurzaam in stand te houden. Deze drie vragen worden uitvoerig op de website www.denederlandsebijen.nl beantwoord. (1) Informatie over 80% van de 350 Nederlandse soorten bijen en de habitats waarin ze voorkomen. (2) Een overzicht van de wilde bijen in meer dan 50 gebieden in Nederland, waaronder alle grote steden. (3) Een zeer uitvoerige handleiding voor het bijenbeheer voor vrijwel alle habitat-typen buiten de natuurreservaten.

Vooral de overzichten van de wilde bijen in de eigen leef- en woonomgeving blijken een sterk motiverende werking te hebben. Nu maar hopen dat dat vertaald wordt in een doeltreffend bijenbeheer.

Summary

A website for bees and bee-friendly vegetation management

The decline of wild bees is a serious problem. Fortunately, bee diversity in urban areas can be considered high. Due to cut-backs in the funding for vegetation management, however, there is a risk that the urban bees will be under an increasing pressure as well. The website www.denederlandsebijen.nl provides information on most of the Dutch indigenous bee species, gives species lists for fifty areas including several large cities, and contains a manual for bee-friendly management of biotopes outside nature reserves.

Arie Koster
Buurtlaan West 123
3905 JN Veenendaal
arie-itty@planet.nl